

בש"פ 5276/24 - קוסאי אבו עראר נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5276/24

כבוד השופט ח' כבוב
קוסאי אבו עראר

לפני:
העורר:

נגד
מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטות בית המשפט המחוזי בבאר
שבע מיום 12.05.2024 ומיום 09.06.2024
במ"ת 11552-04-24 שניתנה על ידי כבוד

השופט נ' אבו טהה

כ"ז בסיון התשפ"ד (03.07.2024)

תאריך הישיבה:

עו"ד מוחמד אלעמור

בשם העורר:

עו"ד עודד ציון

בשם המשיבה:

החלטה

זהו ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 על החלטות בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופט נ' אבו טהה) במ"ת 11552-04-24 מיום 12.05.2024 ומיום 09.06.2024, בגדרן נקבע כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לעורר; וכי עילות המעצר הקיימות בעניינו, מצדיקות את מעצרו עד לתום ההליכים נגדו.

1. נגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של נשיאה והובלה, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ירי מנשק חם באיזור מגורים לפי סעיף 340א(ב)(1) רישא לחוק; מעשי פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(1) לחוק; וכן חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק. בתמצית, על-פי המתואר בכתב האישום, ביום 27.02.2024 עובר לשעה 11:45, נסעו העורר ושני אחרים ברכב, כשהעורר נושא נשק מסוג M16 (להלן: הנשק), תחמושת ושתי מחסניות תואמות לאותו נשק. בסמוך לכך, בוצע ירי מהאוויר ברכב, כך ששוטרים שהיו בקרבת המקום שמעו את הירי ונסעו לכיוונו - שם הורו השוטרים לעורר ולאחרים לעצור, אך אלה לא שעו וברחו מהמקום בנסיעה פרועה. כתוצאה מכך, פתחו השוטרים במרדף אחריהם, במהלכו ירו העורר והאחרים באוויר, עד שהמרדף הסתיים בעצירת הרכבים. בשלב מסוים ובהמשך לאמור, העורר והאחרים יצאו מהרכב וברחו תוך שהנהג נשא עימו את הנשק.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

3. ביום 14.04.2024, התקיים לפני בית משפט קמא דיון בשאלת קיומן של ראיות לכאורה, במהלכו טען בא-כוח

העורר כי הוא אמנם לא מתנגד לקיומן של ראיות לכאורה ועילות מעצר בעניינו של העורר, אך "סבור שקיים כרסום ממשי שמשפיע על הראיות לגבי זיהויו של העורר". עיקר טענותיו הופנו כלפי זיהויו של העורר על-ידי רס"מ יעקב כהן (להלן: קובי), הוא אחד השוטרים שנכחו באירוע וניהלו את המרדף. על-פי הנטען, גרסאותיו של קובי, לפיהן במהלך המרדף הוא זיהה את העורר יושב במושב הנוסע שליד הנהג מחזיק בנשק ומבצע ירי, וכן בתום המרדף הוא זיהה את העורר פורק ממושב הנהג – לא מתיישבות עם גרסתם של שני השוטרים האחרים. שכן, כך נטען, קובי הוא היחיד שזיהה את העורר כמי שישב במושב הנוסע שליד הנהג בזמן הנסיעה, ויוצא מדלת הנהג בעת הפריקה. לגישת בא-כוח העורר, מתיאור זה למדים, כי היו צריכים לפרוק מדלת הנהג שני אנשים: הנהג (שאין חולק שהוא לא העורר), והעורר (שנדרש אם כן לעבור ממושב הנוסע למושב הנהג, ולפרוק מהרכב).

הכל, בניגוד לגרסת השוטרים האחרים שמסרו כי ראו שלושה אנשים פורקים מהרכב, האחד מדלת הנהג, השני מהדלת שמאחורי הנהג והשלישי מצד הנוסע שליד הנהג. על-כן, נטען, שמהמושבבו ישב העורר בזמן הנסיעה, פרק אדם אחד שבוודאות אינו העורר, משאין מחלוקת שהנהג אינו העורר. בתוך כך נטען, כי דברים אלה נכונים ביתר שאת שעה שקובי ישב במושב האחורי ברכב הרודף, בעוד שהשוטרים האחרים שישבו במושבים הקדמיים, מסרו שלא הצליחו לזהות את הדמויות.

4. אשר לתפיסת מכשיר הטלפון ותעודת הזהות של העורר נטען, כי בניגוד לגרסתו של קובי, לפיה תפס את מכשיר הטלפון עם תעודת הזהות של העורר מתוך הרכב הנרדף ביום האירוע והעבירם לרשות המשטרה; על-פי ממצאי בדיקתם של עובדי המז"פ, אך יממה לאחר האירוע, נמצאו ברכב מכשיר טלפון ותעודת זהות, השייכים לאדם אחר. זאת, בצד גרסת העורר, לפיה המרדף הסתיים לצד ביתו, ועת שמע רעש "יצאתי החוצה ראיתי כולם רצים, נפל לי הטלפון על הרצפה והמשכתי לרוץ, הייתי לבד בבית, יתר בני המשפחה היו במטבח". בנוסף לכל אלו, ביקש בא-כוח העורר להפנות את העורר לעריכת תסקיר מעצר לבחינת חלופת מעצר.

5. בהחלטתו מיום 12.05.2024, סקר בית משפט קמא את התשתית הראייתית בתיק, הכוללת, בין היתר, את הודעת קובי אשר זיהה את העורר ביום האירוע, בשתי הזדמנויות; הודעות שני השוטרים האחרים המתארים את ביצוע הירי על-ידי הנוסע שישב ליד מושב הנהג, ואת המידע שמסר להם קובי בזמן המרדף – לפיו הוא מזהה את העורר יורה בנשק תוך כדי שהוא נוקב בשמו, זאת על רקע היכרות מוקדמת, לאחר שקובי שימש כסייר בתחנה שביישוב העורר למשך שש שנים; שחזורים שערכו השוטרים; מזכר של קובי המעיד על תפיסת מכשיר הטלפון ותעודת הזהות של העורר; וכן גרסת העורר.

אשר להשגות בא-כוח העורר בנוגע לזיהויו של העורר נקבע, כי דינן להתברר במסגרת ההליך העיקרי, שכן בשלב זה המשיבה הניחה תשתית ראייתית לכאורית כנדרש, ובכל אופן: "על פי תיאור שלושת השוטרים, גם השניים שלא זיהו את הדמויות עדיין מתארים שלושה חשודים שהחזיקו כלי נשק. עוד מתארים ירי בשלב הראשון, וכן ירי נוסף במהלך המרדף אחרי הטנדר שפרקו ממנו שלושת הדמויות. כך שהתיאור על ידי השוטר המזהה באם המשיב פרק ממושב הנהג, או מהמושב שליד הנהג, אין בו כדי לגבש כרסום משמעותי בתשתית הראייתית שהונחה לחובת המשיב וביתר שאת, משלא נמצא הסבר מניח את הדעת לאופן הימצאות מכשיר הטלפון ותעודת הזהות של המשיב בטנדר". לבסוף, ובהיעדר מחלוקת בדבר קיומן של עילות מעצר, בית משפט קמא הורה על הזמנת תסקיר מעצר בעניין העורר.

6. ביום 04.06.2024, הוגש תסקיר מעצר בעניין העורר. שירות המבחן התרשם, שעל-אף גילו הצעיר וחרף היותו נעדר עבר פלילי, העורר אינו ער להשלכות שהיו עלולות להתרחש כתוצאה מהתנהלותו. העורר אף שלל כל צורך להתערבות טיפולית בכלל ובתחום האלימות בפרט. בהתייחס לגורמי הפיקוח המוצעים, מצא שירות המבחן, לאחר בחינה, כי גורמים אלה מתקשים להכיר בחומרת מעשיו לכאורה של העורר, והם אינם מכירים בפוטנציאל של סיכון כלשהו בהתנהלותו. על-כן, שירות המבחן לא בא בהמלצה על שחרור העורר לחלופת מעצר.

7. ביום 09.06.2024, נתן בית משפט קמא החלטה משלימה בבקשה למעצר עד לתום ההליכים. במסגרת הדיון שנערך בו ביום, עתר בא-כוח העורר להפנות את העורר לתסקיר מעצר משלים, במטרה לבחון חלופה מרוחקת. המשיבה מצידה התנגדה לכך מן הטעם שלא הובאו טעמים המצדיקים סטייה מהמלצת שירות המבחן. ברישא החלטתו, עמד בית משפט קמא על המדיניות השיפוטית שהתהווה בבית המשפט אשר לעבירות נשק, לפיה "עבירות מסוג זה [היינו, עבירות נשק] מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, אשר ככלל, חלופת מעצר לא תאינה, אלא במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו [...] לרבות בענינם של נאשמים צעירים נעדרי עבר פלילי, לצד תסקיר חיובי, גם כאשר מדובר בקטין".

בראי האמור, בהתחשב בתסקיר המעצר שהוגש בעניינו של העורר, ומבלי שנעלמו מעיניו גילו הצעיר ועברו הנקי - קבע בית משפט קמא, כי מהעורר נשקפת מסוכנות אינהרנטית וחשש להימלטות מאימת הדין. שכן, העורר "ברח מזירת האירוע חרף דרישת השוטרים שיעצור, תוך כדי ירי באוויר"; וכן "לא התייצב גם לאחר שהושארו הזמנות להתייצב במשטרה בכתובת מגוריו, ורק בתאריך 17.03.2024 נעצר, דהיינו, בחלוף כחודש מיום האירוע". בנתון לאמור, ומשלא עלה בידי העורר להפריך את חזקת המסוכנות הסטטוטורית שלחובתו, הורה בית משפט קמא על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו.

8. על החלטות בית משפט קמא נסוב הערר שלפניי.

תמצית טענות הצדדים

9. בא-כוח העורר שב על טיעונו כפי שנטענו לפני בית משפט קמא. בנוסף נטען, כי שגה בית משפט קמא שלא נתן משקל להצטברות הסתירות המהותיות שעולות מגרסאות שלושת השוטרים, הנוגעת לליבת זיהוי של העורר. שהרי, למהימנות העדים בנוגע לזיהוי העורר ולתפיסת מכשיר הטלפון ותעודת הזהות שלו - קיימת חשיבות לשם קביעת עוצמתן של הראיות לכאורה; ויש בה כדי להשפיע על שאלת שחרורו של העורר לחלופת מעצר, או לאו.

10. מנגד, בא-כוח המשיבה סמך ידו על החלטת בית משפט קמא בדבר קיומן של ראיות לכאורה ועילות מעצר. בפרט הודגש, כי חרף קיומה של "סתירה מסוימת" בגרסת קובי אשר למושב ממנו פרק העורר - בדין קבע בית משפט קמא, שאין עניינו בסתירה מהותית. בהתאם, ביקש בא-כוח המשיבה לדחות את הערר.

דיון והכרעה

11. לאחר שעיינתי בערר על נספחיו, ונתתי דעתי לטענות הצדדים, באתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

12. כידוע, מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים המשפטיים מותנה בהוכחת קיומן של מספר תנאים: ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של הנאשם; עילת מעצר; והיעדר אפשרות להשיג את מטרת המעצר בדרך של חלופה שפגית בחירותו של הנאשם פחותה (סעיף 21(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996; בש"פ 7651/23 גמאל נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (05.11.2023)). בענייננו, בא-כוח העורר הודה במסגרת ההליך קמא, הן בדבר קיומן של ראיות לכאורה והן בדבר קיומן של עילות מעצר. בצד זאת, וחרף טענותיו של בא-כוח העורר, איני סבור כי בתיק זה קיימות "תמיהות ופריכות משמעותיות" אשר יש בכוחן לפגום במסד הראייתי שהונח על-ידי המשיבה.

13. ודוק, מוקד המחלוקת נוגע לעצם זיהוי העורר על-ידי קובי אל מול גרסאות שני השוטרים האחרים. במקרה דנא, זיהוי העורר נעשה בזמן אמת, קרי, בעת שהתנהל המרדף ובשתי הזדמנויות שונות. ואם לא די בכך, ברגע שקובי הבחין בעורר, נקב בשמו הפרטי ומסר ליתר השוטרים כי הוא מכיר אותו. דהיינו, התקיים זיהוי פוזיטיבי וישיר של העורר על-ידי קובי.

אשר לתפיסת מכשיר הטלפון ותעודת הזהות של העורר ביום האירוע, כאמור, בא-כוח העורר טען, שבמהלך יציאת העורר מביתו לכיוון מקור הרעש, נפלו לו מכשיר הטלפון ומסמכים אישיים ליד ביתו, כשליטתו הוא המקום בו נתקע הרכב בעקבותיו התנהל המרדף על-ידי השוטרים. בית משפט קמא סבר, כי הסבר זה לא מתיישב עם הימצאות מכשיר הטלפון ותעודת הזהות של העורר בתוך הרכב, ביום האירוע, ובעת בה שמרו השוטרים על קשר עין עם הרכב הנרדף. גם בעניין זה, לא מצאתי טעם המניח את הדעת מדוע יש לשנות ממסקנתו זו של בית משפט קמא, המתיישבת עם הגיונם של דברים ושכל ישר.

14. נוכח האמור, בשים לב לטיב העבירות המיוחסות לעורר; לקיומה של חזקת מסוכנות סטטוטורית שלא עלה בידי העורר להפריכה; לכך שעולה חשש להימלטות העורר מאימת הדין; וכל אלה, לצד המלצתו השלילית של שירות המבחן – אין מנוס מהותרת העורר במעצר מאחורי סורג ובריח, בשלב זה.

15. סוף דבר: הערר נדחה בזאת.

ניתנה היום, ג' בתמוז התשפ"ד (9.7.2024).

ש ו פ ט
